

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal weers wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 76 in de drie maanden.

ZATURDAG 28 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen 20 aug. Den 12den Augustus is te Rome het door den paus Pius IX uitgeprovene *Triduum* begonnen, tot dankzegging voor de redding van Rome en zijne bewoners uit de gevaren, waarmede zij door de zamenzwering van Juli bedreigd werden.

— Te Rome is de censuur op de dagbladen in de laatste dagen eenigzins gestrenger geworden.

ENGELAND.

Londen, 23 aug. De luitenant *Wagborn*, die zich sedert eenigen tijd bezig houdt met het organiseren van een uitgestreker plan van communicatie door middel van stoom, met onze Indische bezittingen, heeft verlof bekomen tot het daarstellen eener nieuwe maatschappij, in overeenstemming met onderscheidene handelaren. De weg zal zijn over Egypte, Ceylon, Singapore, Batavia, Port-Esington, de Torres-siraat, voort tot Sidney. Alsdan zal men zich uit Londen naar Sidney in 60 a 65 kunnen begeven, en van Sidney naar Indië in 30 dagen. Op de volgende wijze wordt die tijd verdeeld: Van Londen naar Singapore (8,390 mijlen) in 42½ dag; van Singapore naar Port-Esington (2,000 mijlen) in 10 dagen; van Port-Esington naar Sidney (2,340 mijlen) in 12 dagen; alsoo in het geheel 12,795 mijlen in 64½ dagen. Men zal een steenkolen-depot vestigen te Port-Esington en te Lombock of te Batavia.

— De oogst is thans in alle gedeelten van het koninkrijk in vollen gang, en over het geheel zijn de berigten daaromtrent voldoende, alhoewel de gevoelens verschillen betreffende dezelve opbrengst.

— Donderdag jl. had er op den Great-Western-spoorweg nabij Farringdon een beklagenswaardig ongeluk plaats, dat echter door eigen schuld veroorzaakt is. De trein naderde met eene snelheid van 60 a 70 mijlen mijlen per uur, en ofschoon men een zekeren silversmid *Sinclair* van Bristol ried den weg niet over te steken alvorens de trein voorbijgestoomd ware, luisterde hij niet naar den raad en stak den weg over. De trein haalde hem echter in en verpletterde hem zoodanig, dat er geen enkel been in zijn lichaam geheel bleef en de stukken in alle rigtingen werden voortgeslingerd. De ongelukkige had een doos bij zich, bevattende ongeveer 300 £ aan diamanten. De diamanten en de leeder waren met horloges en bysonder met een groot aantal dergelijke voorwerpen, op den weg en de omliggende landerijen vond.

Londen, 24 aug. De sleep der nieuwe verkiezingen is thans bekend: er zijn 332 liberalen, 110 aanhangers van sir *Rober Peel* en 212 protectionisten verkozen.

FRANKRIJK.

Paris, 24 aug. Berigten uit Rome, over Mar-seille ontvangen, melden, dat het officiële dagblad der pausselijke regering van den 17den eene merkwaardige verklaring van de genoemde regering heeft medegedeeld ten aanzien van de handelwijze der Oostenrijkers in Ferrara, en tegen het bezetten der stad. De paus prijst de bevolking, wegens de door haar betoonde matiging bij die gelegenheid, en heeft, dat zij daarbij zal volharder; — dat zij geduldig de vruchten zal afwachten der thans gelegde tot eene trapsgewijze ontwikkeling van heil- en verbeteringen; — dat zij geene haat en twee-

dragt zal aanstoken, maar hare zekerste wapenen zal zoeken in liefderijkheid en het gebed; — zich, als één gezin, rondom den algemeenen vader scharen, en zich naar zijnen raad, met de vereischte voorzigtigheid, gedragen zal.

Het officiële dagblad vermeldt tevens het tweede protest van den kardinaal *Ciacchi*, weshalve het aan geen twijfel onderhevig kan zijn, of deze ambtenaar is in overeenstemming met en onder goedkeuring van de pausselijke regering te werk gegaan.

Naar luid van de berigten, door de reizigers, met deze scheeps-gelegenheid overgekomen, aangebragt; hadden deze mededeelingen geene geringe gisting onder de menigte, zoo te Rome, als in den omtrek, te weeg gebragt, zoodat men niet zonder vrees was, dat er welligt, in weerwil van de door den paus aangewende pogingen, eene beweging zoude kunnen losbarsten, waardoor, voor het oogenblik, de staatkundige toestand van Europa zoude worden geschokt. Men sprak van onlusten te Camerino tegen de jesuïten. Men sprak ook van botsingen tusschen de Oostenrijkers en de inwoners van Ferrara, doch dien-aangaande was nog niets zekers gebleken.

— De brieven uit Madrid van den 18den melden het volgende:

»De conferentie van den koning met den minister van binnenlandsche zaken heeft anderhalf uur geduurd. Naar men verneemt, heeft de koning zich bij die gelegenheid, even als te voren, steeds bereid verklaard, om zich met de koningin te versoenen, maar zoude hij daarbij hebben gevoegd, dat om aan eene dergelijke versoening de vereischte duurzaamheid te verzekeren, men zich niet behoorde te haasten, maar daarmede ten minste nog gedurende een tijdsverloop van vier maanden wachten.

»De heer *Benavides* is des avonds in Madrid teruggelkomen, en daarop is onmiddellijk de raad der ministers bijeengeroepen. Men schijnt overtuigd, dat de vraag, betreffende de versoening, of de kwestie van het paleis, gelijk zij wordt genoemd, geenszins vier maanden onbeslist kan blijven. Welk besluit in dien raad is genomen, is niet bekend, doch men was vrij algemeen van oordeel, dat de minister *Pacheco* het bewind alsnog niet zoude nederleggen, maar eerst de komst van den generaal *Narvaez* verbeiden, ten einde dien staatsman het voorsitterschap optedragen, en dan afte wachten, welk besluit, ten aanzien van het bijeenroepen der Cortes, zoude worden genomen; — en dat de heer *Salamanca*, die geen ander doel had, dan om het bewind te blijven, verklaard had vooreerst daarvan te willen berusten.

De telegrafische tijding, met welke de generaal *Narvaez* naar Madrid is geruopen, was zeer bepaald en kort. Zij hield in, dat hij zich, zonder eenig verwijl, of verschoning, onmiddellijk op weg zoude begeven.

De koningin *Christina*, welke eenigen tijd in Havre wilde verblijven, is onverwachts van daar in Parijs teruggekomen.

— In weerwil van de volharding, waarmede het ministerie al de beschuldigingen schijnt te verachten, welke aangevoerd werden tegen de beambten ter zake van concessien in Algerie, schijnt het evenwel geenszins onverschillig ten dien aanzien; uiteindelijk heeft de generaal *Trezel* eenigen eerste stappen gedaan, strekkende om zijne administratie te zuiveren. Er is eene instructie aangevraagd tegen een ondergeschikt beambte, die vertrouwen genoot van zijne superieuren en daarvan ruimschoots gebruik maakte,

Maar de heer *Trezel* heeft moeilijkheden gevonden in zijne bureaux tegen het geregeld onderzoek, dat hij tegen deze beambte heeft ingesteld. Ook spreekt men veel van eene verandering in het hooge personeel van het ministerie.

— Een supplement van het *Diario di Rome* van den 17den bevat eene plegtige verklaring van het hof van Rome, betrekkelijk de bezetting van Ferrara door de Oostenrijkers. Na over de bepalingen van het Weener tractaat te hebben gesproken, voorts van de protesten van den kardinaal *Consalvi* in den naam van *Pius XI*, en eindelijk van het vijandelijk en onbeschaamde gedrag door de Oostenrijkers in de laatste dagen te Ferrara gehouden, verklaart dit stnk dat de paus het gedrag der ingezetenen van Ferrara hoogelijk goedkeurde, en dat hij het vaste besluit genomen had, om, met vertrouwen op den Hemel, slechts de luisteren naar de raadgevingen der gematigdheid en der voorzigtigheid.

— Gisteren heeft de commissie van instructie van het Hof der Pairs op nieuw hare werkzaamheden voortgezet. De hertog *de Praslin*, wiens toestand, ofschoon niet verontrustend, van dien aard is, dat hij eene gedurige oppassing vereischt, is verhoord geworden, even als mej. *de Luzy*. Ook zijn verscheidene getuigen verhoord. Het schijnt, dat de gevolgen van de poging tot vergiftiging zich nog steeds bij den hertog doen gevoelen. Zijn niterlijk moet zoodanig hier onder geleden hebben, dat een pair, die den hertog bezocht heeft, verklaarde dat hij nog slechts de schaduw was van hetgeen hij vroeger is geweest.

Men zegt, dat de beschuldigde in het laatste verhoor eerst met zeer veel moeite op de vragen van den kanselier heeft geantwoord, en dat deze hem telkens vermaand heeft rustig en bedaard te antwoorden. De hertog moet gedurende dat verhoor meer dan eens tranen gestort hebben; overigens heeft de commissie het diepste stilzwijgen bewaard omtrent de verdere bijzonderheden van hetzelfde.

Dezen morgen hebben de heer *Broussais* en een commissaris van politie naar men zegt, op nieuw nasporingen gedaan in het hôtel *Sebastiani* en in de woningen van twee geliefden van den hertog, welke beide gouvernantes van zijn huis geweest zijn.

Mej. *Luzy* wordt niet meer buiten toegang gehouden. De ten harens huise in beslag genomen brieven zijn onderzocht door de commissie van het Hof der Pairs, welke haar moet ondervragen. Mej. *de Luzy* is zeer kalm en schijnt gerust over den uitslag van de haar betreffende instructie. Zij erkent, dat zij met te hevige woorden gesproken heeft tegen de hertogin *de Praslin*, wier jaloesheid en drift zij vreesde.

Ten onrechte heeft men gemeld, dat de maarschalk *Sebastiani* reeds te Parijs aangekomen was. Op dit oogenblik zegt het *Journal des Débats* van heden, is de maarschalk mogelijk nog onbewust van het lot zijner geliefde dochter. Zijne familie weet op dit oogenblik niet waar de maarschalk zich bevindt, en of hij de tijding der droevige gebeurtenis zal vernemen, door een van de hem in vier onderscheidene rigtingen toegezonden bode, of dat hij die onverwachts zal vernemen uit de dagbladen of uit den mond van den een of ander. Deze onzekerheid baart aan de familie en de vrienden des maarschalks de grootste ongerustheid. Maar hoe hij de tijding ook ontvatte, zeker zal zij ontzettend voor hem wesen. Heden morgen heeft in de St. *Madelaine*-kerk eene

Dienst voor de hertogin de Praslin plaats gehad, welke plegtigheid zich door eenvoudigheid kenmerkte. Bij deze dienst waren behalve de ministers en enige andere aanzienlijke personen, ook verscheidene adjudanten van het hais des konings en der koningin tegenwoordig.

De koningin heeft in de kapel van het kasteel te Eu een mis voor de siervorst der hertogin de Praslin doen lezen.

Tegen de volgende week is een familiraad bijeengeroepen, ter benoeming van een voogd voor de ongelukkige kinderen. Men gelooft, dat deze betrekking aan den grootvader, den maarschalk *Sebastiani*, zal opgedragen worden.

De laatste berichten melden dat de geeneesheeren de gevangenis van Luxemburg geen oogenblik verlaten, daar men zegt, dat de hertog de Praslin op het nusterste ligt. Men verzekert, dat de aalmoezenier, van de Kamer der Pairs hem herhaaldelijk bezocht heeft. Sedert 10 ure van heden morgen zijn de heer *Delange*, procureur-generaal en verscheidene pairs op het klein Luxemburg bij den groot-kanselier vergaderd. De gevangenis heeft steeds eene sterke wacht.

Men zegt, dat verscheidene pairs, zullen weigeren zitting te nemen in het hof der pairs, wegens verderen of digteren graad van verwantschap met de familie des beschuldigen.

Het zesde dagblad, dat ter zake van het verflag geven van den moord der hertogin de Praslin is in beslag genomen, is de *Estafette*.

Een zeer lachverwekkend voorval heeft onlangs in den schouwburg te Carcassonne plaats gehad, bij gelegenheid dat het tredspjel *Agnes de Méranie* van den beroemden *Ponsard*, werd opgevoerd. De acteur, die de rol van den legaat vervulde, had zijne rol slecht bestudeerd en daar hij begreep dat de souffleur hem niet genoeg hielp, wilde hij dezen even met den voet aanstooten, om hem aan zijnen pligt te herinneren. Bij ongeluk werd deze vermaning wat hard toegediend, zoodat de souffleur een schop tegen de lauden kreeg. In de eerste opwelling van zijnen toorn, greep de souffleur den legaat bij het been en trok hem omver. Deze, in stede van op te staan, maakte gebruik van het voordeel zijner stelling, knielde voor het hok van den souffleur en zonde dezen eenige oorvegen toe, waarop, te midden van het schaterend gelach der toeschouwers, een hardnekkig gevecht tusschen den legaat en den souffleur volgde. Zelfs *Philips Augustus* mogt het, met ter zijde zetting zijner koninklijke waardigheid, niet gelukken de kampvechters te scheiden. Men was genoodsaakt de gordijn te doen vallen.

Binnenlandsehe berichten.

Amsterdam, 26 aug. In het *Weekblad van het Regt* leest men als volgt:

Men schrijft ons uit Maastricht: In no. 836 van het *Weekblad* komt onder anderen voor, dat door den officier van justitie bij de arrondissements-regtbank alhier is ingetrokken het verzet, of de voorziening in cassatie, door Z. E. A. gedaan, tegen de onlangs opgemaakte lijst van kandidaten voor de betrekking van plaatsvervanger in die regtbank, met medewerking van *regter-plaatsvervangers*.

Tot die intrekking zouden aanleiding gegeven hebben de bedenkingen, welke de procureur-generaal bij den Hoogen Raad tegen de gegrondheid van dat verzet gemaakt heeft: zoodat men het er voor houden moet dat de plaatsvervangers ook regt zouden hebben, om aan het verkiezen van kandidaten, naar aanleiding van artikel 52 der regterlijke organisatie, deel te mogen nemen.

Zoo op het oogenblik verneem ik echter, dat opgemaakte voordragt, aan den minister van justitie ingezonden zijnde, ten einde, vergezeld van Z. E. rapport, aan den koning te worden aangeboden, door Z. E. is teruggezonden, uit hoofde die voordragt niet volgens de bepalingen van artikel 52 der regterlijke organisatie, zou zijn opgemaakt en, zoo als die nu ligt, niet aan den koning kan aangeboden worden.

Voorts moet de regtbank alnu door Z. E. uitgezonden zijn, om eene nieuwe voordragt volgens de bestaande verordeningen op te maken, en wel door den president, den officier en de regters van dat collegie, waarna Z. E. die nieuwe voordragt van dat collegie zal inwachten, om vervolgens den koning te kunnen worden aangeboden.

's Gravenhage, 24 aug. Het provinciaal hof in Zeeland heeft, bij arrest van 21 dezer, bevestigd het vonnis van de arrondissements-regtbank te Zierikzee van 19 j. l. 1847, waarbij de markier *Thouars* is veroordeeld tot een levenslang gevangenisstraf van 2 jaren, gevangenisstraf van 100 uren in de katen, met ontzetting der burgerrechten voor den tijd van vijf jaren, en eene van levenslang den *honorair* *J. B. B.*, te *O.*, in het midden van een gedrukt en verspreid geschrift.

's Gravenhage, 24 aug. Maar men verneemt, zal Z. E. A. p. n. *Thouars* der *honorair* zich in het laatst dezer week, of in den loop der volgende, naar Berlijn begeven, en van daar de reis naar Petersburg voortzetten.

Leestwarden, 24 aug. Wij vernemen, dat drie personen, die bij de ongeregelheden van 25 j. l. als eenige der voornaamste belhamels gevat waren en wier zaken reeds naar den heer procureur-generaal bij het provinciaal gerechtshof waren verzonden, als beschuldigd van het aanzetten der inwoners tot moord en plundering, ter zake dier misdaden door de raadkamer van gemeld hof zijn gelast te worden in vrijheid gesteld, doch dat twee hunner wegens het bieden van feitelyken wederstand aan de openbare magt, zijn verwezen naar de arrondissements-regtbank alhier. Het geheel getal gedetineerden in zake de onlusten, zoo van hier als Harlingen en Franeker, beloopt thans nog 24, als 8 uit deze stad, 15 uit Harlingen en 1 uit Franeker.

Maastricht, 23 aug. Men heeft ons het volgende voorval medegedeeld, dat ons zeldzaam genoeg voorkomt, om het onzen lezers te verhalen. Een pachter in onzen omtrek bemerkte sedert eenigen tijd, dat eene koe, welke doorgaans overvloedig melk gaf, thans opgehouden had die te geven, hoewel hare gezondheid niet in het minste geschokt was. Het toeval deed hem echter dezer dagen ontdekken, dat katten, die zich in grooten getale op de hoeven bevinden, alle nachten het werk van de melkster verrigten, door het arme dier uit te zuigen.

Arnhem, 26 aug. Men leest het volgende in het *Journal des Débats*:

Er is dezer dagen te Londen in de George-street, wijk van St. Giles, eene inrigting geopend, bestemd tot huisvesting van personen uit de behoeftige klasse. Zij bestaat uit zes verdiepingen, bevattende, alles te zamen genomen, 104 kamers, ieder van welke een net, geschikt, luchtig verblijf aanbiedt, tegen de zeer matige huur van 2 shillings (24 stuivers Nederlandsch) 's weeks, dat is nog minder dan wat meestal betaald wordt in de walgeijkste achterbuurten voor slaapsteden in de armoedigste kotten, waar gebrek aan lucht en zindelijkheid de afzigtelijkste kwalen teelt. Ten einde het gevaar en de ongelegenheid te ontgaan, die steeds het gevolg zijn van de noodzakelijkheid der behoeftigen, om van hun woonvertrek tevens keuken, kelder en zolder te maken, heeft het comité, dat zich aan het hoofd der onderneming gesteld heeft, aan het gebouw, dat onder zijn toezigt is opgericht, doen toevoegen eene ruime keuken, voorzien van alle noodige gereedschappen, eene eetzaal, een waschhuis en eene badkamer; alles tot gemeen gebruik.

Maar het comité is hierbij niet blijven staan, na gezorgd te hebben voor de stoffelijke behoeften der armen, heeft het zich ook zijne onstoffelijke behoeften ter harte genomen, en heeft, met dit inzigt, eene bibliotheek en eene leeskamer ten dienste der bewoners in het gebouw aangesteld. De bibliotheek bevat vier honderd deelen, over geschiedenis, aardrijkskunde, reisbeschrijvingen, levensberichten, enz.; meestal verschaft door de *maatschappij for the diffusion of useful knowledge* (eene soort van maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*), of door den bisschop van Norwich. De leeskamer bevat dagbladen, tijdschriften, enz. Een comité van bestier leden heeft zich daarenboven gevormd om bepalingen voor de bewoners lezingen en vertoogen te houden over de belangrijke en meest populaire onderwerpen.

Bij de dagelijks klimmende bezorgdheid over het meer en meer toenemend pauperismus en de hand over hand toenemende verarming der mindere klassen, bevelen wij het bovenstaande aan de bijzondere aandacht van ons publiek aan, omdat het, dunkt ons, een zeer eenvoudig middel is, der profneeming allezins waardig, en dat op een ont-

genzeggelyk beginsel rust, namelijk, dat de hulpmiddelen van velen tot één fonds te versagen, tot stand kan brengen, wat voor elk opzich zelf onbereikbaar is. Wanneer, bij voorbeeld, arme huisgezinnen overeenkwamen, om wekelijks bijeen te brengen, zoo zou men zeker uit die bijkahe opbrengst van ruim 100000 onueindig en gemakkelijker voor gemeene rekening in de eerste behoeften kunnen voorzien, dan wanneer der voor zich alléén in al zijne behoeften moet voorzien. Een ruim stevig gebouw zal minder kosten zijn dan honderd armoedige wouingjes. Men zal grootere hoeveelheid en dus tot gunstiger markt kunnen koopen. Men zal honderd gezinnen tot één zin hebben gebragt, en dus door éene uitgaaf tenen voorzien in datgeen, waartoe nu honderd uitgaf worden vereischt. Maar onze arme klassen zijn op die hoogte, dat men wachten kan, dat zij zelf het initiatief zullen nemen. Men moet hen den wijzen en de behulpzame hand bieden. Schaf worden jaarlijks improductief weggegoopen, die armoede voeden, welke zij moeten uitdrijven. Waarom zou men aarzelen aan het demoraliserend spel van bedoeeling, eenmaal het stelsel van gemeenschappelijke bijdrage en gemeenschappelijk onderhoud de plaats te stellen?"

Arnhem, 27 aug. Elk herinnert zich, dat de justitie ten vorigen jare de ijverigste poging heeft in het werk gesteld om de oubeschaamde heugeldsnoeijers in handen te krijgen, welke huun hoofdzetel te 's Gravenhage gevestigd had. Men weet met wat uitslag die pogingen zijn bekroond geworden; ook zal men zich de ergerlijke geruchten van medepligigheid wel herinneren, met welke een adon lande compébel ambtenaar uit eene handloofij stad achtervolgd werd. — Zooveel is althans zeker dat, tijdens de in-hechtenis-neming der bedoeldgeldsnoeijers, onze verdachte ambtenaar plotseling goed vond — te sterven. Hoe, — wist niemand te zeggen; maar elk hield hem voor dood, ook justitie, en de zaak bleef dus zonder verder gevolg.

Sedert een paar maanden nu, liep het gerucht reeds rond, dat hoogstwaarschijnlijk de manier van sterven van dien ambtenaar niet zeer probaat geweest; vermits hij in levenden lijve op de aarondwandelende was gezien, zoodat het gerucht van dit vreemde verschijnel in een dagblad gewag hebben zien gemaakt, en gelijk vroeger elk hem vobd hield, zoo verklaarde thans elk hem weder vobveud.

Nu lezen wij met zoe vele woorden in het *Journal de Limbourg*, een blad, dat tegenwoordig meer dan eene inspiratie uit 's Gravenhage ontvangt, dat reizigers, welke uit Engeland zijn teruggekomen, de doodgewaande met vleeschelijke oogen aanschouwd en met handen betast hebbende, daarvan aangifte hebben gedaan aan de justitie; dat daarop eene opgraving is bevolen van zijne gefingeerde doodkist — en dat in dezelve niets is gevonden dan keisteenen.

Vermits nu de justitie zekerlijk niet vast genoeg in het geloof zal zijn, om aan te nemen, dat een dood mensch in steen kan veranderen, en vermits eene regtervervolging wel door den dood, maar niet door voortvlugtigheid wordt gestuit, zoo kan men een ergerlijk regter-schandaal te gemoet zien, waarbij dat van reets verbleeken zal.

Tevens kunnen wij den vrienden van beauning mededeelen, dat, als de verrijzing van den gewaanden doode zich bewaarheid, de schatkist, of althans het pensioenfonds, geen onaansienlijk voordeel zal genieten. Aan de gefingeerde weduwe van dien ambtenaar was namelijk een pensioen toegelegd van omstreeks 4000, hetgeen zekerlijk moet komen te vervallen als het blijkt, dat die weduwe geene weduwe is.

Aan hen, die zich verwonderen, dat in weerwil van het voorgevallene, zoodanig pensioen werd toegekend, zij berigt, dat die weduwe (?) van zeer invloedrijke familie was.

— Gisteren avond heeft onze liedertafel *Euterpe*, eene serenade gebragt aan den heer burgemeester dezer stad, op Zijn Eds. buitenverblijf, als hulde voor de onvermoede medewerking en ondersteuning welke Zijn Ed. Achibare betoond heeft tot het in stand brengen van het onlangs gevierde zangfeest. Reeds dadelijk na afloop van bedoeld feest had men het voornemen, deze welverdiende hulde te brengen, toen een sterfgeval in de familie van

den heer **Thieme** het **Uitstel** een uitsel noemde. Het weekblad **de Burger** schijnt er zich op toe te leggen zijne kolommen op te vullen met familie-aangelegenheden van den uitgever dezer courant. De heer **C. A. Thieme** is zeer gevoelig voor de deelneming, welke de redactie van dat blad met zijne tegenwoordige ongesteldheid halooft, maar zoo het wegzamer hebben geacht die deelneming niet zoo openbaar aan den dag te leggen; voor het publiek, loch, moet het eene onverschillige zaak zijn.

En ander punt, mede door den **Burger** tot het onderwerp zijner openbaringen genomen, oischt extant wel wedeklogging, hozeer het van geheel particulieren aard is. Het vertrek van den heer **mr. H. C. A. Thieme**, den zoon van den heer **C. A. Thieme**, naar **Oostindië**, geeft hem aanleiding tot allerlei zijdelingse gevolgtrekkingen. Zij komen hierop neder:

De **Burger** verzekert, dat de heer **mr. H. C. A. Thieme** mede-redacteur of mede-arbeider der **Arnhemse Courant** was; met name, dat hij onder de bekende letters **D. D.** geschreven zou hebben.

De **Burger** zegt, nooit gehoord te hebben, dat iemand voor zijn gezondheid naar Indië vertrok, zoo als de heer **Thieme** dit als voornaamste reden voor zijn vertrek (niet in het openbaar, maar in vertrouwen) vermeide; waaruit dan de gegrondheid der insinuatie van een Brusselch blad zou moeten volgen, dat de heer **mr. Thieme** door eene gouvernements-betrekking is overgehaald om het land te verlaten.

Tegenover de eerste verzekering des **Burgers**, welke door niets wordt gestaafd, zouden wij eenvoudig eene ontkenning kunnen overstellen; maar evenwel de redactie des **Burgers** aan onze verklaring evenmin geloof zou willen hechten, als zij dit aan de vertrouwelijke mededeeling des heeren **mr. Thieme** deed, zoo kunnen wij die moeite uitsparen, te meer, daar het niets tot de zaak afdoet.

Dat na in de tweede plaats, de heer **van Bevervoorde** nooit heeft gehoord, dat iemand uit Europa naar Indië vertrok, tot herstel zijner gezondheid — in onze schuld niet. Daar **Thieme** met meer zaken zijn, welke **Zed.** voor het eerst verneemt; en als **Zed.** verneemt moet vinden een voldoende te raadplegen over hetgeen hem te doen staat, die in hetigen graad aan asthmatische aandoeningen lijdt, zoo zelve, dat de minste woorden of oostenwind den lijder ongemakkelijk kan doen, en slapeloze nachten bezorgt, dan zal **Zed.** den raad vernemen: want de lijder zoo spoedig mogelijk naar Italië of het zuiden van Frankrijk vertrekken.

Daar het evenwel niet voor ieder is weggelegd zijn leven in werkloosheid in Italië te kunnen slijten, zoo zijn er, die hunne keuze vestigen op een land, waar de Noordeewind niet is te vrezen, en waar zij levens een werkkring voor zich geopend zien. En als nu de heer **van Bevervoorde** buitendien in aanmerking geliefde namen, dat de heer **mr. Thieme** gehuwd is aan eene in Indië geboren dame; dat **Zed.** Geest, daar veelzijdige betrekkingen en ook vele belangen te regelen heeft — dan zal het voor het eerst gehoorde zoo vreemd niet meer aan **Zed.** voorkomen.

Dit althans kunnen wij ten stelligste verklaaren, dat het vertrek van den heer **mr. H. C. A. Thieme** naar Indië uitsluitend geschiedt voor eigen rekening en risico en particuliere betrekkingen; dat **Zed.** Geest niet om eenige betrekking aan de regering heeft gehad, en dat de heer **Thieme** ook in meer of minnere mate in de wereld der letteren en wetenschappen werkzaam is. Hiermede meent hij te kunnen volstaan om alken blaam af te waken, welke de redactie van den **Burger**, hetzij op de **Arnhemse Courant**, hetzij op den heer **mr. Thieme**, door perfide insinuatien, verder zou pogen te werpen.

Jongste nieuwstijdingen.

Uit **Napels** wordt gemeld, dat de koning van **Spanje** de laatste maanden heeft aangehouden, waarbij verschillende bevestigingen deels worden vermindert, deels geheel afgevoerd. Tot de afgevoerde behooren het gemant en de accijns op het zout. Deze maatregel had algemeen tevredenheid teweeggebracht, en men hoopte dat deels deels bijdragen tot de bestrijdende gisting, welke hoe langer zou dreigender werd, te doen bedaren.

De **Augsburger Allgemeine Zeitung** deelt berichten mede uit **Lucern** van den 19den dezer, blijkens welke in het geheele kanton de landstorm met

wapenen worden en georganiseerd wordt. De landbewoners komen met den meesten ijver op. In **Freiburg** vergaderde het volk in alle katholieke kerken om eene pligpoging te doen, aan **Maria de overwinnares** af te leggen. In de hoofdstad sprak de burgemeester, namens de regering zelve, de gelofte uit in de hoofdkerk. De bisschop hield eene predikatie, en deelde aan de talrijk opgekomen geloofigen de sacramenten uit.

Op dienzelfden dag verzamelden zich daarentegen te **Biel** de schutters uit de kantons **Bern**, **Solothurn** en **Neuchâtel**. Waadt ons, en openden het schuttersfeest, bij hetwelk alle tonnen op de verdrijving der jesuïten, en ontbinding van het **Sonderbund** doelden. Meer dan 12000 man namen aan het feest deel, en wonden elkander met de vurigste aanspraken op. Door al deze manifestatiën geraken de gemoederen niet weinig in gisting.

— Uit **Parijs** wordt geschreven, dat de hertog **de Praslin** II. dinsdag des avonds ten vijf ure overleden is, waarschijnlijk ten gevolge van zijne eerste poging tot vergiffiging. Men is echter niet zeker, of de hertog in zijne gevangenis van het **Prinsdom** geen middel heeft weten te vinden om zich eene tweede dosis vergif te verschaffen. Dit vermoeden schijnt opgevat te zijn, daar de chef der geheime politie, **Allard**, en verschillende zijner agenten, in verzekerde bewaring zijn genomen. Ook moet het gedane onderzoek sporen van arsenicum in het uitbraaksel des hertogs hebben opgeteerd. Op deze wijze is niettemin aan de Kamer der Pairs eene zeer pijnlijke werkzaamheid bespaard.

— Het Spaansche ministerie heeft besloten aan het bewind te blijven, en af te overgaan tot eene bijeenroeping der cortes.

De **Portugese cortes** zijn mede tegen 2 januari 1848 bijeengeroepen. Men zeide dat de graaf **Labrador** belast was met de samenstelling van een nieuw kabinet. Men is echter oorsig te treden met het lange uitstel eer de cortes bijeen kunnen komen, en meent dat het der **Cabralistische** partij te doen is om op die wijze de interventie van Engeland en Frankrijk vruchteloos te maken, welke op de aakoming der belofte aandrangen, van door het instellen van een gematigd ministerie en de bijeenroeping der cortes, de gemoederen te beredigen. Het officiële dagblad vermeldt de onderwerping van **Madera**.

— Volgens berichten van de grenzen van **Italië** zouden de **Oostenrijksche** troepen, opdringend bevel uit **Weenen** ontvangen, zich gehaast hebben **Ferrara** te ontruimen. Niemand heeft de bewoners alle maatregelen van verscherping genomen; de burgerwacht is onder de wapenen gekomen, en houdt alle posten bezet. De meeste geesdrift heescht onder de bevolking.

W E S T I N D I E.

— Volgens berichten van **Suriname**, is op den 15den mei eene **Fransche** brik **de Rio de Sarumacca** opgetaren, aan boord hebbende den beroemde **Franschen** reiziger, den graaf **de Castelnau**, die voor vijf jaren, in gezelschap van vijf geleerden, van **Brasilië**, langs de boorden der **Amazone**, over de **Andes** en **Cordillera's** naar **Chili** en **Peru** was gegaan, en na verlies van drie zijner togen, alleen door zijne knacht werd gered, in de uitrusting van een **Indië**. Deze reis was eene moedige poging door de wilden van **Guyana** en **Suriname** in het naburige **Fransche** **Guyana** was teruggekeerd.

De graaf volbragt eene bijzondere zending van het **Fransche** gouvernement, om den toestand der kolonisatie aan de **Surinamese** op te nemen; hij was vergezeld door den commandant van de **Nederlandsche** brik, **de Snelheid**, den oversten **Leg**, de officieren, **Koesterrood**, **Dijk** en den adjudant van **Maerten**, en van zijn intrek tot huize van den heer bestuurder der kolonie van den **Brandhoff**. Den volgenden dag woogde hij de openbare godsdienstoefening bij, waarbij de bestuurder in het nagebed aan het **Opperkruis** den dank toebrengt voor de behouden terugkomst in **Guyana** van den man, die door zijne gevaarvolle togten de wetenschap en daardoor het heil des menschen heeft bevorderd. Met de meeste aanvaarding liet zich de graaf van alle bijzonderheden der kolonisten onderspreken, nam alle persoonlijk in oogenchouw, en bevestigde den bestuurder zijne verwondering over de eent **Hollandsche** volharding en vlijt, waarmede in zulk een kort tijds-

bestek, en aanvankelijk onder zulke noodlottige omstandigheden, zoo veel goeds en doelmatigs tot stand gebragt was. Hij liet zich eene schets van het etablissement **Grontingen**, in der haast door den architect **Copyn** vervaardigd, ter hand stellen, terwijlkem tot de kennis van de lotgevallen der kolonistie, het tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek van den heer **Sloet tot Oldhuis** door den bestuurder werd overhandigd. De **Hollandsche** see-officieren en de état major van de **Fransche** brik, welke door den graaf aan den bestuurder voorgesteld werden, waren niet minder opgetogen met alles, wat zij zagen daargesteld, en wat de duidelijke bewijzen van den tegenwoordig gunstigen stand van de onderneming opleverde.

Met groote belangstelling had men aan de **Sarumacca** en in **Suriname** vernomen, dat er plan tot oprigting eener maatschappij tot landverhuizing in het moederland bestond, en was men algemeen van oordeel, dat, als eenmaal eenige meer gegoede landbouwers zich met hunne gezinnen in **Nederland** of **Guyana** kwamen vestigen, zij spoedig eene gezamenlijke welvaart zouden bereiken, om voor hunne rekening arme dagloners uit het moederland te ontbieden. (O.)

Mengelwerk.

Varia.

's **Gravenhage**, — augustus.

Iedereen weet hoe groot een onderscheid er is tuschen hetgeen men als lid der Kamer zegt, aanmerkt, betreurt, aandringt, en hetgeen men in dezelfde hoedanigheid stemt, goedkeurt, bewilligt. Thans echter is het meer dan ooit gebleken welk een aanmerkelijk verschil er bestaat tuschen de **Edelen** meerderheid stem en de **Edelen** meerderheid gevoelen. Bij de laatste beraadslaging, namelijk over de begrootingen, heeft de ministeriële meerderheid zich, ten aanhoore en ten koste der natie, door hare goedkeuring van het budget, voldaan verklaard met de ministers, tevreden met het gevolgde regeringsstelsel; buiten de Kamer echter verloor het zij hare innige gevoelens minder. Zich, voorbeeldeloos onderdanig, wel hebende gewacht een afkeurend woord van de tribune te doen hooren; baatzuchtig voor zich zelve hebbende gezorgd door het geld der natie aan zijne Meesters te bewilligen, voelt menigeen zich geploopt, gedwongen; zijn hart te luchten, zoodra hij het Binnenhof verlaten heeft. Sommigen gaan hunne biecht afleggen in de **Club**, de **Witte Sociëit** of de **Besogne-Kamer**; anderen, gelijk de barbier van koning **Nidas**, zoeken een boek, om er hun geheim, dat zij niet luide zeggen willen, aan te vertrouwen; en het is niet anders dan aan de ondergeerde **Echo**, dat men het te danken heeft, vanover het publiek iets verneemt omtrent het innig gevoelen des **Edelmogende**, die zoo wel . . . zijne schaapjes heeft gesternd . . .

... *Bomini quales adspexerit aures*,
Voce refert parvâ, terraeque immurmurat haustae.

Zo is het hier dan ook, uit verschillende kanten bekend geworden, dat eigenlijk schier niemand der overvloedige knikkers geen gewichtig bezwaren tegen den gang der regering en de meesters der ministers gevoelt. Nooit zal hij erkennen, dat hij de **Edelen** goeden gezien heeft; maar dat ook hij ze gezien heeft, dat wenschte hij toch wel dat men niet . . .

Men heeft opgemerkt, dat de afgevaardigde uit **Brenthe**, **mr. ERRIT KIRKHORST**, goedgetoude heeft tegen de twee onschuldige begrootingen voor de eerdiensten te stemmen, nadat hij al de andere, met honderdlei bezwaren belaste, begrootingen aangegomden had. Dit zonderting gedrag heeft tot allerlei gissingen aanleiding gegeven. Heeft **mr. ERRIT**, vroegen sommigen, het bijzonder gemunt op de heeren van **Stylen** en **van . . .** Wat hij misschien zal minister van eerediensten worden? Koestert het waarhoofd wat het dierlijk denkbeeld om een minister te hebben voor af de verschillende eerdiensten? Of wel, oordeelt hij, dat die twee begrootingen van een zeer slecht voorbeeld zijn, in behoudenden geest? dat zij niet door veel te weinig misbruiken en onwettigheden onderscheiden?

Ik merk aan, dat **mr. ERRIT**, alvorens zich langs de trappen der Kamer tot president te verheffen, niets anders was dan een gewone **Brenthe** procureur; en het zou wel een procureursstreek kunnen zijn, tegen begrootingen en ministeriële ontwerpen

